

Z S S S - SINDIKAT UPOKOJENCEV SLOVENIJE

Odprto pismo vladi in poslanskim skupinam

Na srečanju junija lani v Ljubljani smo vsem strankam posredovali predvolilne zahteve. Med drugim smo zahtevali, da naj takoj sprejmejo zakon, ki bo upokojencem zagotovil vrnitev devetih odstotkov pokojnin – ki smo jih izgubili zaradi ne usklajevanja pokojnin. Zahtevali smo tudi spremembo ZPIZ-2, ki bi povečala odmero pokojnin tako, da delavci s polnimi upokojitvenimi pogoji ne bi več prejeli pokojnine pod pragom revščine. Zahtevali smo tudi izenačitev prispevka delodajalcev in zavarovancev za invalidsko in pokojninsko zavarovanje, oboji naj bi plačevali po 15,5 odstotka.

Ugotavljamo, da ste se podpisnice koalicijskega sporazuma zavezale, da morajo pokojnine zagotavljati dostojno življenje upokojenk in upokojencev ter da si bo država prizadevala zagotoviti sredstva za takšno raven pokojnin. Zapisali ste tudi, da bo dodatno izredno usklajevanje pokojnin odvisno od gospodarske rasti. Zavezali ste se, da se bodo pokojnine za polno pokojninsko dobo skladno z javnofinančnimi zmožnostmi postopno dvignile nad prag revščine. Obljubili ste tudi dvig odmernega odstotka za 40 let pokojninske dobe na 63 %. Zapisali ste, da bo letni dodatek izplačan v dveh različnih višinah.

In kje smo dandanes?

Najbolj nas boli, da za nas upokojenke in upokojence še vedno velja ZUJF, ki je po izhodu iz krize prenehal veljati za večino ostalega prebivalstva. Upokojenke in upokojenci smo pozabljeni, zapostavljeni in od odločanja odrinjena populacija. Na nas se še vedno varčuje, na naših hrbtih se izvaja zlato fiskalno pravilo. Veliko upokojenk, upokojencev se sicer strinja z določanjem regresa za letni dopust za zaposlene, vendar so ob tem upravičeno jezni, ko je najvišji znesek letnega dodatka za upokojence le 437 evrov.

Veliko upokojenk in upokojencev, tudi tistih s polno pokojninsko dobo, ne dobi dovolj za dostojno življenje - k preživetju jim pomagajo sorodniki in socialne ustanove, tudi dobrodelniki.

Tudi evropske statistike in analize nas opozarjajo, da izplačevanje pokojnin ni problem javnih financ. Slovenija daje za pokojnine precej manjši delež BDP, kot je povprečje EU in tudi veliko manj kot dajejo zanje v Avstriji. Leta 2018 je bilo za pokojnine porabljeno 2 % manjši del BDP kot leta 2013. Padanje deleža BDP za pokojnine pri nas je v nasprotju s porastom deleža starejših prebivalcev v populaciji in v nasprotju s trendom povsod po Evropi.

Vlada je letos sprejela Izhodišča za pripravo sprememb in dopolnitev zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2-F). Čeprav se predlagane spremembe nanašajo zlasti na bodoče upokojence, jih načeloma podpiramo. Opozarjamo pa, da bodo povzročile še več neenakosti med upokojenci, že upokojeni bomo v slabšem položaju kot novi upokojenci in upokojenke. ZPIZ-1 in ZPIZ-2 sta s spremembami odmernih odstotkov in podaljševanjem obdobja, ki šteje v pokojninsko osnovo, kriva, da imajo številni, upokojeni po letu 2000, pokojnine pod pragom revščine. Predvidena izhodišča ne vsebujejo rešitev za povračilo

Dalmatinova 4, 1000 LJUBLJANA, tel: (01) 43 41 200, e-mail: sus@sindikatzsss.si,
https://www.zsss.si/sindikati_zsss/sus/,

sredstev iz naslova ne usklajevanja pokojnin, ne vsebujejo rešitev za odpravo neenakosti med upokojenki, ne vsebujejo predlogov v zvezi z letnim dodatkom.

Predlagamo in zahtevamo:

1. Najkasneje do 30. junija 2020 naj se opravi izredna uskladitev pokojnin za 7,2 %.
2. Najkasneje do 30. novembra 2019 naj se opravi izredna uskladitev pokojnin v višini 50 % denarja, ki smo ga od leta 2011 dalje izgubili zaradi ne usklajevanja pokojnin in zloglasnega Zujfa.
3. Letni dodatek za leto 2020 mora biti določen v dveh zneskih, prejemniki pokojnin do 800 evrov naj prejmejo po 600 evrov, upokojenke in upokojenki z višjimi pokojninami pa po 300 evrov. Letni dodatek naj se vsako leto valorizira z rastjo cen življenjskih potrebščin.
4. Vlada naj naroči celovito analizo realne vrednosti pokojnin odmerjenih v različnih obdobjih in predlaga spremembe za zmanjšanje neenakosti med sedanjimi in bodočimi upokojenki.
5. Vlada naj sprejme Košarico življenjskih potrebščin in storitev starostnikov +65, ki naj bo strokovna podlaga za vodenje bodoče politike na področju upokojevanja in skrbi za socialno varnost upokojenecv.

Spoštovani predsednik vlade, ministrice in ministri, poslanke in poslanci!

Upokojenke, upokojenki pričakujemo, da nam boste na naše zahteve in predloge odgovorili do začetka septembra. Ne nas siliti, da se z avtobusi pripeljemo v Ljubljano in demonstriramo pred vašimi poslopji. Sicer pa imamo tudi možnost vložitve ustavne tožbe za odpravo neenakosti in nepravičnosti v pokojninskem sistemu.

(Sprejeto na letnem srečanju članic in članov Sindikata upokojenecv Slovenije, v Brežicah 6. junija 2019)

Predsednica Sindikata upokojenecv Slovenije

Francka Četkovič

